

Basisti Baywatchina

**Bassoryhmäesittelyt
jatkuvat**

**Tutkintojen
sekamelskaa**

Brno

Kontra-C

Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti

23. vuosikerta.

Ensimmäinen lehti julkaistiin vuonna 1982

Painos 150 kpl

Päätoimittaja: Henrika Fagerlund
Toimituskunta: Yhdistyksen hallitus
Mainossihteeri: Katri Tuomennoro
Taitto: Miika Asunta

Kopiointi ja jakelu: Reijo Jukarainen
 Kerasivu Oy
 tulostus@kerasivu.fi
 puh. (09) 294 8383

ISSN 1459-7527

Sisällysluettelo

Infosivu	2
Pääkirjoitus	3
Puheenjohtajan palsta	4
Syyskonsertti, kutsu ylimääräiseen kokoukseen	5
in memoriam Olli Kosonen	6
Olli Kosonen - kontrabassopegagogi ja muusikko .	7
Kontrabassotutkintojen sekamelskaa	14
Bassoryhmäsittely II - Jyväskylä	15
Basisti Baywatchina	17
Haastattelu: Jarkki Heininen	18
Brno International Bass Convention	20
Ludvig Juht -festivaali Talinnassa	22

Suomen kontrabassoklubi ry.

Perustettu vuonna 1976

Puheenjohtaja
 Eila Saikkonen
 (050) 351 3165 eila.saikkonen@siba.fi

Varapuheenjohtaja
 Juha Kleemola
 (040) 738 4698 juha.kleemola@siba.fi

Sihteeri
 Johannes Raikas
 (050) 380 7603 johannes.raikas@helsinki.fi

Taloudenhoitaja, jäsenrekisteri
 Sami Koivukangas
 (041) 539 1873 sami.koivukangas@pp.htv.fi

Hallituksen jäsenet
 Tuure Koski
 (040) 551 5311 tuure.koski@kolumbus.fi

Oskari Hannula
 (044) 330 1461 oskari.hannula@siba.fi

Tuomo Matero
 (0400) 486 729 tuomo_matero@hotmail.com

Varajäsenet
 Miika Asunta (www-sivut, lehden taitto)
 Sami Koivukangas

www.kontrabassoklubi.fi

Kansi: Vivon basistit Pyyry Kervinen ja Ari Mansala valmistautumassa Berliinin konserttitalossa 16.8. Kuva Miika Asunta.

Kontra-C on Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti, johon jokainen jäsen voi antaa myös omia artikkeleitaan julkaistavaksi. Jutut lähetetään toimitukseen mieluiten sähköpostitse. Suositeltavin tiedostomuoto on Microsoft Word. Konekirjoitusliuskoja ja selviä käsinkirjoitettuja tekstejä otetaan vastaan postitse.

Aineisto toimitetaan päätoimittajalle:

Henrika Fagerlund
 Otavantie 7 D 54
 00200 HELSINKI

puh. (050) 441 6379

kontra-c@kontrabassoklubi.fi

Seuraavaan lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään toimittamaan ma 20.10. kello 16.00 mennessä.

Suomalaisuus basistin työvälineenä

Lyhyt kesä on väistämättä ohitse ja työskentelykausi alkanut. Illat pimenee ja kohta on aika sanoa auringolle hei hei. Basistit vetäytyvät rannoilta ja mökeiltä pikkuruisiin treenikoppeihin tuottamaan verta, hikeä ja kyyneliä. Ja taas mietitään miten oikein selvitä edessä olevasta pimeydestä, kylmyydestä ja karuudesta? Itse salaa kadehdin espanjalaisia ja ranskalaisia ja muita lämpimissä maissa asuvia kollegoja. Kyllä siellä auringossa ja lämmössä varmasti on paljon mukavampaa ja helpompaa elää ja työskennellä!

Ihme juttu, että tämä synkkä, hiljainen pikkumaa synnyttää maailmanluokan säveltäjiä, kapellimestareita ja soittajia, myös basisteja. Mistä se oikein johtuu? Ihanko vain huipputiukasta musiikkiopistojärjestelmästämmme?

Suomalaisuutta ymmärtää ehkä parhaiten silloin kun on reissun päällä. Itse sain mahdollisuuden tutustua ranskalaiseen musiikinopiskeluun kesällä. On se vaan niin, että kyllä suomalaisilla on kummalliset erityispiirteensä jotka varmasti vaikuttavat meidän musiikkimenestykseen.

Ranskassa päällimmäisenä muistui mieleen suomalainen sisu. Me olemme tottuneet tekemään kovaa työtä, täällä ei turhaan lörpötellä ja ihmetellä. Suomalainen “läpi harmaan kiven” on asenne jota ei ainakaan hilpeissä ranskalaisissa kovin paljon näkynyt. Ajattele, että me olemme niiden muutamien hullujen jälkeläisiä, jotka ensimmäisenä päättivät jäädä kylmään, karuun maahan asumaan ja kuokkimaan suot pelloiksi. Karut olot ovat muovanneet suomalaisista vaatimattomia ja hiljaisia mutta kovapäisiä taistelijoita. Mitenhän espanjalaiset bailaajat selviäisivät Utsjoen talvesta? Ja samalla kuin kreetalaiset kellistelevät auringossa, suomalaiset kiristävät hupun naruja ja puskevat eteenpäin säässä kuin säässä.

Musiikinopiskelu, varsinkin kontrabasson hallitsemisen opettelu vaatii ääretöntä peräänantamattomuutta. Uskon, että musiikkiopistojärjestelmämmme lisäksi juuri sisu on meidän valttimme ja avaimemme menestykseen. Turha siis kadehtia ketään. Meillä on omat vahvuutemme. Toivotan Sinulle oikein sisukasta syyskautta ja paljon suomalaista asennetta treenikoppiin!

Henrika Fagerlund

Puheenjohtajan palsta

Hei taas hyvät bassolehtemme lukijat ja oikein hyvää alkanutta syksyä kaikille!

Kokoonnuimme hallituksen kanssa heti syyskuun alussa jälleen yhteen pohtimaan ajankohtaisia bas-sotapahtumia ja suunnittelemaan tulevaa. Ohessa listaus tärkeimmistä käsitellyistä asioista sekä päätöksistä. Jo nyt kannattaa merkitä muistiin muutamia päivämääriä, sillä muuten ajankohtainen informaatio harvoin ilmestyvän lehtemme välityksellä on hankalaa.

1§ Ensimmäisenä asiana pohdimme hallituksemme työjärjestyksestä, sillä kuten jo keväällä oli tiedossa, kahden hallituksemme jäsenen ulkomaanopinnot alkavat tänä syksynä. Oskari Hannula on jo siirtynyt "kirjeenvaihtajaksi" Lontooseen ja yrittää luoda siellä mahdollisen hedelmällisiä kontakteja myös klubimme toimintaa ajatellen. Itse olen lähdessä piakkoin lukuvuodeksi 2004-05 Sveitsiin hakemaan oppia mm. Duncan McTieriltä. Näin ollen luovutin kokouksemme päätteeksi puheenjohtajannuijani varapuheenjohtaja Juha Kleemolalle, joka hoitaa tehtäviäni poissaollessani.

2§ Seuraavaksi käsitelimme syksyn bassokonserttia, joka päätettiin järjestää Oulussa lauantaina 13.11.2004. Paikaksi on suunniteltu Oulun musiikkikeskuksen Tulinberg- tai pikkusalia. Konsertin alkaa kello 15 ja kestää n. 45 min. Heti bassokonsertin jälkeen olisi tarkoitus pitää myös lyhyt ylimääräinen yhdistyksen kokous alkaen n. klo 16. Varapuheenjohtajamme, Juha Kleemola ottaa vastaan ohjelmaehdotuksia ja häneltä voi tiedustella kaikkea asiaan liittyvää informatiota (puh:040-7384698, e-mail: juha.kleemola@siba.fi)

3§ Hallituksemme jäsenten poissaolosta johtuen käsitelimme jo klubimme sääntömääräisen vuosikokouksen päivämäärää. Ajankohdaksi päätettiin lauantai 5.3.2005 ja paikaksi on nyt varattu Sibelius- Akatemian T- talon Wegelius- sali (os:Töölönkatu 28) alkaen klo 14. Kokouksen yhteydessä olisi tarkoitus järjestetää myös bassomatinea, joten halukkaat esiintyjät voivat aloittaa ilmoittautumisen välittömästi allekirjoittaneelle (eila.saikkonen@siba.fi).

4§ Yhdistyksemme tilasi logon! Sami Koivukan-kaan mukaan asiaa on pohdittu jo vuosikausia, mutta nyt saimme jo aikaiseksi tilauksenkin. Logo suunnittelee graafikko Jouni Koponen. Suunnittelu kriteeriksi määrittelimme mm. sen, että logo täytyy toimittaa digi-muotoisena, esim. vektorigrafiikkana. Toivottavasti voimme julkaista logomme jo seuraavan KontraC:n sivuilla!

5§ Kevään 2005 Soiva Akatemia-sarjan konsertit ovat nyt haettavina. Yritimme jo viime keväänä saada Bottesini-kilpailussa menestynyttä Ulla Rymania konsertoimaan akatemialle, mutta tuolloin hakemuksemme oli tätä syksyä ajatellen myöhässä. Ryman itse olisi sen sijaan mielellään tullut ja mikäli hän edelleen osoittaa kiinnostusta, laitamme uuden hakemuksen vetämään -tällä kertaa ajoissa.

6§ Professori Murray Grodner Yhdysvalloista on kokoamassa toista osaa teokseensa Comprehensive Catalog of Music, Books, Recordings and Videos for the Double Bass. Hän oli tiedustellut Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksesta (FIMIC) viimeisen viiden vuoden aikana Suomessa julkaistuja kustanteita. Äänitteiden osalta FIMIC:illä ei ole täydellistä luetteloa, joten he tiedustelivat asiaa Kontrabassoklubilta. Kaivelimme muistiamme ja saimme aikaan n. 12 levyn listan, joka löytyy sihteeriltämme, Johannes Raikkaalta. Mikäli Sinulla, hyvä klubimme jäsen, on vielä tiedossasi joitain äänitteitä, joiden epäilet puuttuvan tuolta listalta, otathan rohkeasti yhteyttä Johannesnekseen! (e-mail:johannes.raikas@helsinki.fi)

7§ Lopuksi suunnittelimme, mitä kaikkea kivaa klubimme voisi vielä jäsenilleen järjestää ja kaksi tapahtumaa nousikin kannatukseltaan yli muiden: Kallio-Kuninkaala on perinteinen bassotapahtumien järjestämispaikka ja aloitimme suunnittelemaan sinne Bassoviikonloppua keväälle 2005. Hanke yritetään toteuttaa yhdessä Sibelius-Akatemian pedagogiikan opiskelijaryhmän kanssa. Kaikki toiveet viikonlopun sisällöstä voi osoittaa jo nyt allekirjoittaneelle. Lisäksi haaveilimme jäsenmatkas-

ta, joka voitaisiin toteuttaa opintomatkana esim. Tukholmaan. Matkaan sisältyisi tutustuminen johonkin orkesteriin, konsertti tai oopperaesitys ym. Näin ollen Klubi voisi hakea matkan toteuttamiseen jonkinlaista apurahaa, mutta nämä kaikki ovat vasta unelmia.....

Kokous päätettiin KontraC- lehden suunnitteluun ja sisällöstä keskustelemiseen. Vuoden viimeisimmän lehden deadlineksi päätettiin 29.11. 2004, joten toimituksemme jää odottelemaan joulubas-soaiheisia juttujasi, juttuaiheitasi ja niksejäsi!

Reipasta työvirettä kaikille!
-Eila

Myydään

Wilfer 4/4 -kontrabasso
Hp. 5000e

Timo Myllykangas,
puh. 044-5705069

KOKOUSHUTSU

Suomen kontrabassoklubi ry:n syyskonsertti
järjestetään lauantaina 13.11.2004 kello 15
Oulussa, paikkana todennäköisesti Tulindberg-sali.

Samassa yhteydessä ja samassa paikassa alkaen n. klo 16 pidetään Suomen kontrabassoklubi ry:n ylimääräinen kokous, mikä täten kutsuna ilmoitetaan.

Ilmoittautumiset: Juha Kleemola, puh. 040-7384698, e-mail:
juha.kleemola@siba.fi

in memoriam Olli Kosonen

Heinäkuun 11. päivänä levisi Suomen kontrabassomaailmaan suru-uutinen. Ansioitunut kontrabasso-taiteilija, muusikko ja pedagogi Olli Kosonen menehtyi kodissaan Helsingin Lallukassa äkilliseen sairaskohtaukseen 66 vuoden ikäisenä. Olli Kososen muistoksi julkaisemme nyt lehtiartikkelina poimintoja Timo Kotilaisen proseminariryöstä ”Olli Kosonen, kontrabassopedagogi ja muusikko”.

Työ on kirjoitettu osana aineenopettajan pedagogisia kasvatustieteen opintoja ja se on valmistunut talvella 2004. Varsin laajasta tutkielmasta on poimittu lehteen painettavaksi lähinnä Kososen itsensä kertomia muistoja ”matkan varrelta”. Timo Kotilainen oli Olli Kososen oppilaana Sibelius- Akatemias- sa vuosina 1996-98. Tutkielma kokonaisuudessaan tutkimusmenetelmä- ja pohdintaosineen tullaan julkaisemaan lähiaikoina Sibelius-Akatemian tutkimuksen internet-tietokannassa. Nyt julkaistavat ot- teet pohjautuvat haastatteluihin, jotka on tehty Olli Kososen kotona 22.1. ja 5.2.2003.

Kontra C- lehdentoimitus kiittää lämpimästi julkaisu oikeuden saamisesta! Jos sinulla, hyvä lukija on esim. opintoihisi liittyvää kirjallisen työn materiaalia, jonka ajattelisit kiinnostavan myös muita lehtem- me lukijoita, niin otathan rohkeasti yhteyttä lehtemme toimituskuntaan!

Eila Saikkonen

Klemetti-opiston nuorison orkesterikurssi 1985 Orivedellä, ”Kosonen Skodalla”. Kuva: Petri Juutilainen

Olli Kosonen - kontrabassopedagogi ja muusikko

proseminaariryö kevät 2004
Instrumenttiopettajan pedagogiset opinnot
Helsingin yliopisto/OKL
Timo Kotilainen
Sibelius-Akatemia

Olli Kosonen lukeutui aikamme tunnetuimpiin suomalaisiin kontrabasisteihin. Hän koulutti suuren määrän kontrabassonsoiton ammattilaisia joita työskentelee sekä suomalaisissa että ulkomaisissa sinfoniaorkestereissa, sekä toimi yli kolme vuosikymmentä Radion sinfoniaorkesterin kontrabassoryhmän äänenjohtajana ja esiintyvänä taiteilijana Suomessa ja ulkomailla. Hän on myös esiintynyt maamme lähes kaikkien orkestereiden solistina useaan otteeseen ja kantaesittänyt Suomessa huomattavan määrän kontrabassomusiikkia. Vuonna 1975 hänet nimitettiin Jyväskylän Kesän taiteilijaksi.

LAPSUUS JA VIULUHARRASTUS

Lapsuus Helsingissä

Olli Kosonen syntyi 4.1.1938. Toisen maailmansodan tapahtumat ilmapommituksineen olivat lähes arkipäivää hänenkin lapsuutensa kotikaupungissa. Näin Kosonen muistelee lapsuuttaan:

”Mä olen sota-ajan lapsi, mä olen syntynyt Helsingissä vuonna –38. Mun ensimmäiset lapsuusvuodet aina –45 saakka täällä pommii tuli niskaan. Me asuttiin tuolla Kalliossa, se oli semmonen yksiö, 30 neliö, meit oli viišenkinen perhe.”

Koulutiensä Kosonen aloitti äitinsä toimesta jo kuusivuotiaana, vuoden ikäisiään aikaisemmin. Koulun aktiivisesti toimineessa poikakuorossa hän sai ensituntuman musiikintekemiseen. Itse koulunkäynti Aleksis Kiven koulun oppilasmäärältään suuressa luokassa tuotti kuitenkin vaikeuksia, sillä tuon ajan tietämyksellä ei vielä osattu tunnistaa nykyään rutiininomaisesti hoidettavia oppimisvaikeuksia.

”Mulla oli tietsä toi –sillon ei tiedetty ollenkaan sellasesta kun lukihäiriöstä. Kaikki oli hirveen vaikeeta. Vaikka mä kuinka yritin kirjottaa, niin aina kun olis pitänyt kirjottaa Olli niin tuli Oli Kosonen, yks älä jäi pois. Se oli kumma juttu, että se tuli siis poikkeuksetta. Ei koulussa ollu mitään tietoo, että sellanen lukihäiriö on olemassa. Ei noi tajuunnu ollenkaan et sellanen on kysymyksessä.”

Lukivaikeudet tulivat vastaan myöhemmin myös musiikin teorian opiskelussa. Niistä oli muodostua myös sujuvalle nuottien lukemiselle vakava este, mutta päättäväisesti keskittyen ja harjoitellen Kosonen sai ongelman lopulta omin voimin voitetuksi.

Viuluharrastuksen alku

Kosonen muistelee olleensa jo pienestä asti herkkä ja tunteikas ihminen. Sota-aika pelottavine ilmapommituksineen oli ollut pienelle pojalle rankka koettelemus ja silloin koetut pelontunteet muistuvat mieleen vielä vuosikymmenten jälkeenkin. Musikaalisen lapsen mielenkiinto soittamiseen ja sitä kautta itsensä ilmaisemiseen alkoi viritä jo kansakoulun alkuvuosina. Musiikin kautta Kosonen tunsu jo lapsena tavoittavansa tunne-elämyksiä, jotka ovat sanoille saavuttamattomissa.

”Mä pyysin monta kertaa mun äidiltä sitten, että hanki viulu, tai joku mitä mä saan soittaa. No viulun se hankki mulle sitten siinä kahdeksan tai yhdeksänvuotiaana ...siinä main joo. Ja kuinka olakaan kun mä sain sen viulun, mä rupesin soittaan korvakuulolta sitä, ja jotain sellasta ääretöntä herkkyyttä mulla oli. Kato mulla pelas vibraatto heti automaattisesti. Mulla oli tietysti kaikki otteet ihan väärin, mut mä soitin kaikkia kauniita kansanlauluja ulkoo. Totta kai ne mun vanhemmat sitten innostu siitä, että hemmetti, kuinka se voi noin kauniisti soittaa.”

Nuoren Kososen soittoa kuulleiden muusikoiden suositukselta hänet laitettiin viulutunneille 11-vuotiaana. Ensimmäinen pikkuviulistin opettaja oli

Helge Palman, joka on jäänyt Kososen mieleen ankarana ja tarkkana opettajana.

Myöhemmin opinnot jatkuivat Lallukan taiteilijakodissa Ilmari Weneskosken opastuksella. Tunnella keskityttiin soittotekniikan perusteiden oppimiseen, ja varsinainen musiikin tekeminen jäi alkuvaiheessa luonnollisesti vähemmälle. Aika ajoin oli harrastuksen jatkuminen vaakalaudalla improvisointiin mieltyneen oppilaan joutuessa pakertamaan mielestään pitkäväteisten tekniikkaharjoitusten parissa.

Kosonen kertoo osan Ilmari Weneskosken tunteista jääneen myös käyttämättä:

”Se otti etukäteen neljästä tunnista maksun. Mut kaikki semmonen systemaattinen opiskelu, niin se aina tökki mulla silloin lapsena. Mä olisin halunnut tehdä sellasta improvisaatiota koko ajan. Välillä mä jätin sitten niitä tunteja väliin, mä kävelin tuolla ja soitin puhelimesta että mä en pääse tulemaan. No se oli saanu kato etukäteen maksun, niin se sano et ”no tule sit seuraavalla kerralla”.

Viulutunnin ajan Olli käveli kaduilla. Kotona asiasta ei luonnollisestikaan tiedetty mitään.

Soittotaitoa karttui kuitenkin niin paljon, että Kosonen pääsi Sibelius-Akatemian nuorisokoulutukseen. Opettajina hänellä toimivat viulistit Gustaf Thieme ja Erik Cronvall. Myöhemmin, Kososen päästyä korkeakoulun puolelle, opettajaksi tuli viulisti ja kasvatustieteen maisteri Leena Siukonen. Hänen pedagogisia oppejaan Kosonen pitää opettajanuraansa ajatellen merkittävinä. Ajatus opettamisesta oli alkanut kiehtoa Kososta jo opiskelun alkutaipaleelta lähtien.

VIULUHARRASTAJASTA KONTRABASSONSOITON OPISKELIJAKSI

Päätös muusikoksi ryhtymisestä

Ratkaiseva tapahtuma myöhemmän muusikonuran pontimeksi tapahtui Ollin ollessa noin kymmenvuotias. Lapsena kuulonsa ja näkönsä menettäneestä Helen Kelleristä kertovan näytelmän seuraaminen Suomen kansallisteatterissa teki nuoreen kuulijaansa suuren vaikutuksen:

”Siinä näytelmässä jossain dramaattisessa vaiheessa se oli hirveän surullista kun se Helen Keller huomasi et se ei näe mitään, eikä ymmärrä mitä toinen puhuu. Niin siinä kun se huomasi sen, alko soimaan Beethovenin seitsemännen sinfonian allegretto-osa sieltä kaiuttimista. Se jotenki niinku pöllähti. Ihan niinku olis tullu joku semmonen tunne, sellanen joku kauhee emotionaalinen tunne, että mun täytyy päästä soittaan tota biisiä tai tota musiikkia yleensä.”

Viulu vaihtuu kontrabassoon

Ollessaan 18-vuotias Kosonen sai tuttavaltaan kutsun ryhtyä tanssiorkesterin viulisti-basistiksi. Keikkapalkkioiden houkutus sai hänet hankkiutumaan lehtori Oiva Nummelinin puheille, tarkoitukseen ottaa muutamia kontrabassotunteja soittimeen tutustuakseen. Sivuaineoikeudet järjestyivät Sibelius-Akatemiasta, ja myös Nummelin otti mielellään uuden oppilaan.

”Se sano, että ’jessus sentään kyllä täällä saa viulunsoittajatkin soittaa bassoo’. Mä muistan aina kun se istu ja poltti tupakkaa siinä luokkahuoneessa, vihreetä norttia ja sano, että ’jessus, tule tänne vaan soittaleen!’”

Nummelin sai Kososen innostumaan kontrabassonsoitosta niin, että viulunsoitto alkoi jäämään taka-alalle. Viulutunnit saivat kuitenkin vielä jatkaa, sillä Kosonen tunsi saavansa viuluopettajaltaan tärkeää pedagogista opetusta. Eräs tärkeimmistä Leena Siukosen antamista pedagogisista opetuksista tuli Kososen harjoittellessa Henry Ecclesin sonaattia viululle ja pianolle: toisen osan nopeiden kuvioiden tuottaessa vaikeuksia opettaja sai oppilaansa lupaamaan olla koskematta koko kappaleeseen kahden viikon ajan. Opetus tepsii: seuraavan kerran kappaletta soitettaessa tekniset vaikeudet olivat väistyneet kuin itsestään.

”Se oli hemmetin hieno opetus se, että se oli kypsyny niinku itestään.”

AMMATTIOPINNOT OIVA NUMMELININ JOHDOLLA

Oiva Nummelin merkitys suomalaisena kontrabasso-opettajana

Oiva Nummelinin urauurtava työ synnytti Suomeen uuden kontrabassokoulukunnan, joka taidoiltaan ja motivaatioiltaan oli ennennäkemättömän korkeatasoinen. Hyvällä soittotaidolla ja korkealla työmoraalillaan hän nosti kontrabassojen statusarvoa sinfoniaorkesterin muiden soitinryhmien kanssa tasavertaiseksi. Hän opetti oppilailleen soittotaidon saavuttamiseen vaadittavan työnteon merkityksellisyyden. Tätä oppia on osaltaan myös Kosonen ollut viemässä eteenpäin.

Kosonen muistelee yleisestikin erittäin pidettyä opettajaansa:

”Oiva oli niinku sellanen rauhallinen isäbäbmo, se hyvin harvoin hermostu. Mutta se kyllä vaati kuitenkin. Oivalle oli hirveen tärkeetä se, että se ei kyllä alkanu vetään mitään rekee perässään, oli niinku itse tajuttava se, että mitä tekee. Että ei se alkanu mitenkään niitä heikompia oppilaita pönkittämään, niinku taas mulle on ollu tärkeetä se, että se yleistaso olis kohdallaan. Mä ajattelin, että mä nostan niitten kaikkien tason niin korkeelle, ettei niitten kenenkään tarvi kokee orkesterissa alemmuutta siitä, ettei soita mitään soolokappaleita.”

Soolosoittaminen kontrabassolla oli 1950-luvun Suomessa vielä varsin harvinaista, sillä ennen Nummelinin bassoluokkaa oli kontrabasso tunnettu lähinnä säestävänä soittimena. Nummelin itse oli saanut oppinsa kontrabasson hyödyntämisestä soolosoittimena saksalaissyntyiseltä Rosenbergiltä, joka toimi tuohon aikaan muusikkona ja opettajana Helsingissä. Heitä kumpakin voidaan siis pitää suomalaisen kontrabassonsoittotaidon huikean tasonnousun alullepanevina voimina. Nummelin oli ensimmäinen suomalainen basisti, jolla oli selkeä kuva ja tavoite sille, mitä ammattimainen kontrabassonsoitto voisi olla ja mitä siihen vaaditaan. Hän oli opettajana tinkimätön ja vaati oppilailtaan ehdotonta panostusta harjoitteluun, mikäli nämä mielivät edetä opinnoissaan.

”Kyl se sitäki sano, että jos ei oo harjotellu, niin ei tarvi tulla tunnille. Se tais olla ehkä ihan oikeekin. Mä nimittäin taisin olla turhan empaattinen ja se johtuu varmaan noista mun lapsuudenkokemuksista, et mulla on ollu sellanen kauhee ymmärrys ihmisiä kohtaan.”

Yhden opettamiseen liittyvän ristiriidan Kosonen löytää Nummelinin ajattelutavasta verrattuna omaansa:

”Oiva oli sitä mieltä, että tulokoon jokainen omilla kyvyillään toimeen, kun taas mä olin sitä mieltä ehdottomasti, että ihmisellä saattaa olla voimavarat, mutta se ei saa juuri tällä hetkellä niitä ulos. Että kun se pääsis vähän pidemmälle niin sitte siitä löytyykin ne voimavarat, että se innostuis. Mä en ketään jättäny sinne niinku omilleen. Se ehkä oli aino ero, mikä meillä oli.”

Oiva Nummelinin soiton vahvuuksia oli laulavan ja pitkälinjaisen jousenkäytön hallitseminen saksalaisella jousella. Lisäksi hän oli Kososen mukaan erityisen musikaalinen ja herkkä ihminen, joka opettajana aina oli valmis tekemään kaikkensa motivoituneiden oppilaidensa edistymisen eteen.

”Oiva oli kyllä mulle semmonen isäbäbmo, henkinen tuki ja kannustaja. Me oltiin läheisiä ja käytiin kyläilemässäkin puolin ja toisin. Me oltiin hirveen paljon yhdessä. Mulla sellasten opettaja-oppilas suhteiden luomiseen ei ole ollu mahdollisuuksia. Siinä kun on nimittäin se, että jos jonkun kanssa alkaa kaveeraa ja toiset oppilaat huomaa, että mitäs se ton kans kaveeraa nyt... Olis siis pitäny käytännössä koko kaarti, väliin jopa kaksykt oppilasta kutsuu, niin eihän sellaseen olis ollu varaa, eikä aikaa, vaikka olis tehny mielikin. Eli se oli parempi pitää sitä etäisyyttä.”

GASTON LOGEROT'N OPISSA

Olli Kosonen suoritti kontrabassodiplomin vuonna 1964 ja jatkoi sitten opintojaan Pariisissa mainikkaan kontrabassoprofessori Gaston Logerot'n oppilaana. Ensimmäinen opintojakso vuonna 1964 kesti neljä kuukautta, jonka jälkeen opinnot Ranskassa jatkuivat eri pituisina jaksoina. Ranskasta löytyi harjoitettavaksi paljon uutta, Suomessa vielä tuntematonta kontrabassomusiikkia.

”Sieltä tuli Bottesinin kaikki biisit, Dragonetin kappaleet, Mozartin Per questa bella mano ja fagottikonsertto, ja Suomessa vielä tuntemattomia Marcellon sonaatteja.”

Sittemmin nämä kappaleet ovatkin juurtuneet Suomessa esitettävän kontrabassomusiikin kantaohjelmistoon.

Kosonen kertoo Logerot’n olleen innostava opettaja, joka vielä vanhoilla päivilläänkin pystyi soittamaan malliksi kaikki oppilaidensa harjoittelemat kappaleet niitä opettaessaan. Hän oli ”työmyyrä”, joka innosti myös oppilaansa ahkeraan harjoitteluun. Kosonen tuntee saaneensa opettajaltaan arvokasta opetusta erityisesti soittoteknisissä asioissa.

Logerot’n lähestymistapa musiikkiin oli kuitenkin Kososelle jokseenkin vieras. Suomalainen ja ranskalainen mentaliteetti tuntuivat olevan niin kaukana toisistaan, ettei syvempi musiikillinen yhteisymmärrys soittotunneilla ottanut syntyäkseen. Musiikin ilmaisemiseen Kosonen pohtiikin saaneensa enemmän eväitä Nummelinilta kuin Logerot’lta:

”Musiikin tekemisessä Oiva oli Gastonia pidemmällä. Gastonilla oli hyvä tekninen soittotaito, mutta kyllä sen fraseeraukset oli sellasta puisevaa. Se oli vielä vanhanakin kauhee työmyyrä. Kerran mä sanoin, kun mä menin tunnille sen omakotitaloon Pariisiin, että saanks mä soittaa yhen tämmösen, tais olla Shostan Adagio tai Sibeliuksen romansi. Mulle jotenki tuli semmonen fiilis, että mun täytyy jotenkin saada osoittaa sille se, että mulla on täällä sisässä toisenlaiset ajatukset, kuin hänellä. Sit mä soitin oikeen kauniisti -niin se keskeytti mut! Se varmaan pelästy, ettei sen vaimo vaan kuule. Se oli jotenki niin kaukana suomalaisesta mentaliteetista. Sillä ei ollu kykyä ilmasta semmosta slaavilaista. Mut kyllä siltä oppi paljon kaiken näköstä.”

OPETTAJAKSI SIBELIUS-AKATEMIAAN

Kosonen aloitti opettajan uransa Espoon musiikkiopiston tuntiopettajana vuonna 1967. Nummelinin jäädessä opetustyöstä eläkkeelle vuonna

1970,¹ tuli Sibelius-Akatemian kontrabassonsoiton lehtorin virka täytettäväksi. Hakijoita oli kolme. Virkaan valittiin papereiden perusteella Kosonen, mutta päätöksestä tehdyn valituksen vuoksi järjestettiin uusi valintatilaisuus, jossa jokaiselle hakijalle annettiin mahdollisuus osoittaa käytännön pätevyytensä opettajana.

Kosonen muistelee näytetunnin sisältäneen 15 minuuttia esitelmää, 10 minuuttia soittamista ja opettamista 10-15 minuuttia. Myös tämän näytteen perusteella Kosonen tuli valituksi virantähtäjäksi ja työ alkoi vuonna 1971.²

”Mä olin hemmetin kovassa soittokunnossa. Mulla oli etu myös se, että mä soitin tosiaan molemmilla jousilla, mä olin siihen perehtynyt.”

Muuttuva opiskelija-aines

Instrumenttiopiskelijoiden yleistaso Sibelius-Akatemiassa on viime vuosikymmenten aikana nousut huimasti. Enää pelkkä harrastuneisuus ei avaa ovia opiskelupaikkaan, vaan takana on jo opintojen alkaessa paljon tehtyä työtä ja alan yleistä tuntemusta. Aina eivät kuitenkaan lähtökohdat opiskelun alkaessa ole olleet samanlaiset. Kosonen muistelee Suomen 50-vuotisen bassopedagogian keskivaiheita:

”Silloin kun mä alotin opettaa Sibiksessä, niin ihmisillä ei ollu ollenkaan tajuu, että kuinka paljon tän instrumentin kanssa joutuu tekeen töitä. Ne luuli, että jos soittaa jotain Marcellon sonaattia ja niitä Simandlin etydejä, niin se vie niinku automaattisesti eteenpäin. Mä sanoin, et ei nää siihen pelkästään riitä. Ja yhden vuosikurssin aikana mä alotin kovan rääkin. Mä rupesin veivaamaan Simandlin II koulun skaalaosioo. Me treenattiin niitä ihan ylimääräisillä tunneilla, kolme tuntia kahdesta kolmeen kertaan viikossa. Se vei hirveesti aikaa, mä asuin suunnilleen Sibelius-Akatemialla. Ei niistä maksuu saanu, se oli ilmasta työtä, mut kun oli kauhee tarve saada ihmiset tajuumaan, miten hirveesti vaaditaan, että pääsee esimerkiksi meille [RSO] avustaa. Siihen aikaan oli tosiaan ihmisille epäselvää, miten hirveen paljon tää vaatii.”

Vastuu muusikoksi kasvamisesta

Kysymystä siitä ”onko vastuu muusikoksi kasvamisesta opettajalla vai opiskelijalla itsellään”, Kososen pohtii seuraavasti:

”Kyllä mä melkeen oon siitä sitä mieltä, et kyl se menee fifty-fifty. Jos opettaja antaa sen vastuun kokonaan opiskelijalle, hän ei ole oikealla alalla. Toisaalta taas opettajalla ei ole riittävästi aikaa tutustua oppilaisiinsa ihmisinä, aika loppuu kesken.”

Opettaja joutuu asettamaan asioita vaakakuppeihin, joista toisessa painaa hänen oma kokeneisuutensa ja toisessa opiskelijalle kuuluva viimekäden vastuu omista valinnoistaan. Kokonaisnäkemys opiskelijan kehityksestä pitäisi opettajalla kuitenkin aina olla:

”Opettajalla on kyllä hirveen suuri vastuu siitä. Tässä yks ongelma on se, että mitä iäkkäämmäksi opiskelija tulee, sitä enemmän sille tulee niinsanottua omaa näkemystä asioista. Ja ne useimmiten ei ole aina samoja kun opettajan näkemykset. Ja se on yks ongelma, koska opettaja tavallaan –semmonen opettaja, joka on myös äänenjohtaja, niinku mä olen ollu, ja mä olen soittanu solistina ja opettanu, mä niinku tiedän sen koko kentän... Totta hemmetissä ihmiselle on tärkeätä, että se jo määrättyssä iässä omaksuu oman semmosen systeemin. Mut että sen pitäis siitä huolimatta pysyä avoimena. Antaa virrata sisään tietoo koko ajan. Että pään molemmilla puolilla olis oma semmonen portti, joka sitten seulois kuitenkin sen tiedon sillä lailla, et se ei veis sitä omaa näkemystä kokonaan pois, ettei oo kuitenkaan kokonaan sen opettajan varassa.”

Ristiriitatilanteiltakaan opetuksessa ei voi välttyä. Kososen mukaan oppilaat eivät aina ymmärrä, että opettajana hänen päämääränsä on yrittää toimia oppilaan edun mukaisesti. Opettajan ja oppilaan välinen luottamus ja kunnioitus on aina tärkeä lähtökohta työn mielekkyydelle ja työssäjaksamiselle.

Kansainvälistyvä musiikkimaailma

Mestarikurssit ja opiskelijavaihdot ovat jo pitkään olleet osana kontrabasistien opintoja. Kansainvälistyvä musiikkimaailma on tuonut soittamisen uusia vaikutteita ja osaltaan rikastuttanut omia traditioitamme. Uusien tuulien aika ajoin puhaltaessa olisi Kososen mukaan kuitenkin tärkeätä muis-

taa pitää jalat maassa ja malttaa punnita uudet ajatukset rauhassa. Tässä on myös opettajalla haasteellinen paikka: miten saada opiskelijat suhtautumaan uusiin suuntauksiin kypsällä kriittisyydellä?

”Kun ihminen lähtee ulkomaille opiskelemaan täältä, niin sen ensimmäinen reaktio on se, että: voi hemmetti! Tää on mahtavaa! Tää on niin suurenmoista, etten mä oo koskaan kokenu tämmöstä. Sit ku on muutaman ajan ollu siellä, niin ei se olekkaan enään niin suurenmoista.”

Opetustyön helpottuminen

Kososen mukaan opettajan työ on hänen uransa aikana siltä osin helpottunut, että enää opiskelijoista ei tarvitse ottaa niin suurta vastuuta.

”Ei ole enää semmosia paineita, etteikö ihmiset tajuis, kuinka vaikeesta asiasta on kyse. On ollu kylä helpottavaa huomata, että homma pelaa jo vähemmälläkin työllä. Toisaalta on alkanu toivoon, että pystyis oleen lahjakkaille soittajille eräänlaisena sponsorina, auttaa niitä saamaan nimee maailmalla.”

Kosonen pohtii ottaneensa aika ajoin turhankin suuret paineet oppilaidensa menestymisestä kurssitutkinnoissa ja orkestereiden koesoitoissa. Joskus taas tutkintojen arvostelulautakuntien asiantunteuttomat ja jopa ilkeämieliset kommentit ovat saaneet mielen apeaksi.

”Mut onks se sit niinkin, et joka opettajaks ryhtyy, niin homman kestäköön. Et eihän se opettamisenkaan aina mitään herkkua ole. No, onhan ne tuloksetkin näkyvissä kyllä.”

Sibelius-Akatemian opettajana Kosonen ehti kerptomansa mukaan opettamaan yhteensä lähes sataa oppilasta.

Kesäkurssit

Oriveden opiston Nuorison orkesterikurssilla Kosonen toimi opettajana yli 20 vuotta. Kurssilla on vuosien varrella ollut osanottajia ympäri Suomea. Kahden viikon mittaisella kurssilla tehokasta opiskelua eivät estäneet edes usein puutteelliset opetus- ja harjoitustilat:

”Kerran oli niin kuuma päivä, että -meillä oli kyllä luokkahuone olemassa, mut me mentiin sinne ulos kato puun alle ja oltiin siellä varjossa, pidettiin tuntia. Niin ensiks tuli pörräämään saamari kaks semmosta hemmetinmoista hirveen näköstä ampiaista. Jumat’ ne pörräs ja me yritettiin huijoo niitä... Sit yhtäkkiä tuli kauhee matalapaine, että rupes tietsä tuleen mustat pilvet sieltä niin hirveellä vauhdilla, et mä sanoin Mikolle et nyt mennään äkkiä, et kohta tulee vettä ku aisaa. Sitte just ku päästiin ovesta sisään, -niin saamari nuotit jäi sinne vielä, -vettä tuli niin perhanasti että se oli tiedätsä ihan uskomatonta. Ja nuotit kastu aivan läpimäräks. Mutta kiivaahan siellä oli.”

Ajatuksia kappaleiden harjoittelemisesta

Tärkeänä ohjenuorana niin itselleen kuin myös oppilailleen Kosonen on teroittanut lyhyenkin harjoittelumahdollisuuden hyväksikäyttämistä ilman verukkeita. Useinhan tulee ajatelleeksi, ettei kahdenkymmenen minuutin vuoksi viitsi kaivaa bassoa pussista esille, vaan lykkää harjoittelua paremmalle ajalle. Lyhyt keskittynyt harjoittelutuo- kio saattaa kuitenkin monesti olla tehokkaampi kuin tuntikausia tapahtuva pitkä puurtaminen, jonka aikana ajatukset helposti lähtevät harhailemaan.

Esiintyessään solistina Kosonen ei koskaan ole ottanut nuotteja mukaansa esiintymislavalle. Hänellä on tarkka suunnitelma sille, miten esimerkiksi vaikeankin modernin kappaleen oppii varmasti hyvin ulkoa. Tätä metodologiaa, jossa harjoittelun tarkka suunnittelu ja ajankäyttö korostuvat, hän on opettanut myös oppilailleen:

”Eka sä soitat sitä vähän läpi, että sä vähän tiedät, että mikä on homman nimi. Sit ensimmäinen ehto on, että sä alat välittömästi opetteleen sitä ulkoo, pala palalta. Ja nyt kun sulla on vaikka kaks- kytminuuttia aikaa, jonka sä mielelläs sanot, että mä en viitsi nyt alkaa harjotella, täs on nyt niin vähän aikaa. Sä käytät sen 20 minuuttia hyväkses opetel- lakses siitä uudesta tehtävästä vaikka kaks tahtia. Sä jynssäät ainoostaan niitä kahta tahtia, ja välillä kokeilet et meneeks se myöskin tästä ilman instru- menttia, muistatko sä sen. Hyvä on. Sä oot suoritta- nu 20:ssä minuutissa erittäin arvokkaan työn tosta kappaleesta. Seuraava 20-minuuttinen, joka saattaa olla siellä vasta ennen nukkumaanmenoa sinä päi-

vänä, sä otat seuraavat kaks tahtia. Soitat sen. Sit sä soitat sen alkupätkän minkä sä aamupäivällä otit ja yhdistät sen siihen. Hyvä, mä opin nää nyt ulkoo. Nyt sä kokeilet vielä meneeks ne tässä ilman bassoo. Näin se kappaleen ulkoo-oppiminen kehittyy vähitellen. Tommonen harjoittelu motivoi sua koko ajan, ku sä huomaat, että perhana, mähän opin koko ajan tätä lisää ja lisää.

Sit jos kappale on esimerkiks kolme osanen ja sä siirryt toiseen osaan, niin toi eka osa alkaa olla aika hyvin kyllä jo muistissa, ja tulee se pakollinen hautumisvaihe.

Ja nyt sä oot tehny sen toisen osan valmiiks sillä lailla, kun sä teit sen ekaosan. Se on vieny viikon suurinpiirtein, ku sä oot saanu sen päähäs.

Sit sä siirryt taas siihen ekaan osaan. Nyt alkaa tietysti se vaihe, kun sä mietit että perhana en mä enää osaa, se on unohtunu jo, mites toi menee. Hyvä on. Ei tarvi pelästyä ollenkaan! Sä alotat uudestaan, ja huomaa yht’ äkkiä, et sä et tarviikkaan enää kah- takyt minuuttia sen kahden tahdin oppimiseen, vaan sä voit liittää siihen kahteenkymmeneen minuuttiin jo kymmenen tahtia. Se muistuu mieliin nyt, ja sil- lon se vahvistuu sulla koko ajan se kappaleen osaa- minen. Eka vaiheessa sulla on menny yhteensä ehkä kymmenen tuntia sen ulkoo oppimiseks. Ajattele, se on hirveen vähän aikaa kun ajattelee, että jos sä har- joittelisit ajattelematta mitään viis päivää kaks tun- tiä päivässä. Usein ajattelee, et mä en oo saanu mi- tään aikaseks. Nyt sä oot saanu kymmenessä tunnis- sa tämän ensimmäisen osan niinku jonkunnäköseen muistiin itselle. Nyt ku sä vaan kertaat sen, niin melkeen tunnissa sä opit taas muistaan sen, ja nyt se on jo paljon vahvemmin siellä.

Sen jälkeen sä siirryt taas siihen toiseen osaan, joka on nyt ollu ensimmäisessä muhimisvaiheessa. Ja taas tapahtuu sama ilmiö: ensin sä et muista sitä, mut sit se muistuu mieliin. Nyt ku eka ja toka osa on vahvistettu sä voit siirtyä kolmanteen osaan. Tää metodi on vuorevarma.”

OLLI KOSOSEN TAITEELLINEN TOIMINTA

opinnot

Sibelius-Akatemian diplomi 1964 (Oiva Nummelin)
opintoja Pariisissa 1964-70 (Gaston Logerot)

orkesteritoiminta:

RSO:n äänenjohtajana 1964-1998
HKO:n muusikko 1961-64
Radion kamariorkesterissa
Radion Nykymusiikin Yhtyeessä
Sibelius-Akatemian Kamariorkesterissa

toiminta solistina:

Ensikonsertti Helsingissä 1969
Jyväskylän Kesän debyyttikonsertti 1975
Esiintymisiä lähes kaikkien suomalaisten orkestereiden solistina useaan otteeseen
Konsertit Norrköpingissä, Kööpenhaminassa ja Tallinnassa

kantaesitykset Suomessa:

Dragonetti: konsertto G-duuri
Mozart: Per questa bella mano (Martti Talvela)
Marcello: sonaatteja
Larsson : sonaatti
Meriläinen: konsertto kontrabassolle ja lyömäsoittimille (Rainer Kuisma)
Bashmakov: Bakatelleja kontrabassolle ja lyömäsoittimille (R. Kuisma)
Almila: konsertto
Rautavaara: Angel of dusk

Schubert: Arpeggione (kantaes. kontrabassolla)
Bottesini: Grand duo (Olavi Pälli)

levytykset:

Einojuhani Rautavaara: kontrabassokonsertto "Angel of Dusk" (jonka monologi-osan sävellys yhteistyönä Rautavaaran kanssa), Finlandia Records
Usko Meriläinen: Konsertto kontrabassolle ja lyömäsoittimille (R. Kuisma), Finlandia Records

opetustoiminta:

Sibelius-Akatemian lehtori 1971-98
Espoon musiikkiopistossa 1967-72
Länsi-Helsingin musiikkiopistossa useita vuosia 1990-luvulla
Juuan musiikkileireillä 1973-75
Oriveden Klemetti-opiston musiikkileirillä 1976-98
Sysmän Suvisoiton kursseilla useina vuosina 1980- ja 1990-luvuilla
Jyväskylän Kesän kursseilla 1972-75
Mestarikursseja ulkomailla: Tukholmassa, Norrköpingissä, Uumajassa ja Sofiassa

julkaisut:

Asteikkosoiton perusteet kontrabassolle (yhteistyössä Lasse Lagercranzin kanssa), Sibelius-Akatemian julkaisu nro 10, 1993

julkiset tunnustukset työstä:

Suomen Leijonan ritarikunnan Ansioristi 1993
Yleisradion kultainen Ansiomitali 30 vuoden palveluksesta 1994

Ollin viimeinen matka: arkkua kantamassa Kari Kosonen, Lasse Lagercrantz, Mikko Rautanen, Jukka Nuuttila, Marko Mikkola ja Jukka Räikkönen

Kontrabassotutkintojen sekamelskaa

“Mikään ei ole niin varmaa kuin epävarma eikä mikään niin pysyvää kuin muutos.”

Opetusministeriö teetti pari vuotta sitten uudet opetussuunnitelman perusteet musiikkioppilaitoksille. Siltä pohjalta oppilaitokset ovat sitten rustanneet omia opetussuunnitelmiaan. Tähän liittyen Suomen musiikkioppilaitosten liitto (SML) katsoi, että perusopetuksen kurssitutkintovaatimuksia on syytä tarkistaa kaikissa aineissa. Itse asiassa vaatimusten tilalle on tulossa suositukset, joita kukin oppilaitos saa noudattaa siten kuin parhaaksi katsoo. Niinpä on kutsuttu työryhmiä koolle, on neuvoteltu ja pohdittu. Eräänä tavoitteena on yhdenmukaistaa suosituksia instrumenttiryhmien sisällä. Siis soitinkohtaisten työryhmien on keskusteltava myös keskenään.

Tällä hetkellä työ on täydessä käynnissä. Mitään valmista ei vielä ole, mutta Kontra-C:n lukijoille sopii jo tässäkin vaiheessa kertoa, miten asia etenee.

SML pyysi Ala-Keiteleen musiikkiopiston rehtori Sari Savolaista kutsumaan koolle työryhmän kontrabasson tutkintosuositusten laatimiseksi. Työryhmässä ovat mukana Sibelius-Akatemian kontrabassolehtori Lasse Lagercranz ja Helsingin ammattikorkeakoulun kontrabasso-opettaja Juho Martikainen. Savolainen kertoo, että muiden jousisoitinten työryhmät olivat jo keskenään kokoontuneet - unohtaen pyytää kontrabasistin neuvonpitoon. Kontrabassotyöryhmä kuitenkin kokoontui keskenään ja laati ensimmäisen version ehdotuksesta. Tämä versio on vielä keskustelun alla, siitä neuvotellaan siis ensin toisten jousisoitintyöryhmien kanssa ja myöhemmin se lähtee koekäyttöön musiikkioppilaitoksiin.

Savolainen kertoo tämänhetkessä versiossa olevan hiukan muutoksia aikaisempiin vaatimuksiin. Asteikkojen soittoa ei enää painotettaisi yhtä paljon kuin ennen - vielä käytössä olevat vaatimukset edellyttävät kaikkien duuri- ja molliasteikkojen hallintaa 2/3-tutkinnossa. Ulkoa soittamista ei vaadittaisi yhtä paljon, mutta tästä jouduttaneen tinkimään. Yleinen tendenssi nimittäin on pikemminkin lisätä ulkoa soittamista. Ensimmäisistä tutkinnoista poistuisi jaottelu etydeihin ja muihin kappaleisiin ja muissakin tutkinnoissa suositeltaisiin etydeitä osittain korvattavaksi vastaavantasoisilla orkesteristemmoilla. Jousilajeihin kiinnitettäisiin huomiota hiukan aikaisempaa enemmän. Kamarimusiikkiakin tulotaisiin painottamaan, esimerkiksi I-kurssissa voisi pienimuotoisen kappaleen

sijasta soittaa jonkin kamarimusiikkiteoksen. Edelleen annettaisiin mahdollisuus jakaa tutkinto kahtia, jolloin asteikot ja etydit soitettaisiin toisessa osassa ja toinen osuus hoidettaisiin esiintymisenä oppilaitoksen matineassa.

Tutkintojärjestelmä ei ole ennallaan ylemmissäkään portaisissa. Ennen I-kurssi vastasi C-kurssia, jonka jälkeen tulee B- ja lopulta A-kurssi eli vanhemmalta nimitykseltään diplomitutkinto. Useissa soittimissa oli välissä myös D-kurssi, mutta tämä porras oli jätetty pois sellaisten soittimien kohdalta, joiden soitto perinteisesti aloitettiin vasta myöhemmin kuin esimerkiksi viulun tai pianon. Nykyään kontrabassoakin aletaan soittaa jo alle kouluikäisenä, ja edellä mainittu ero on siis poistunut. Nyt kontrabassollakin itse asiassa I-kurssi ja D-kurssi tarkoittavat samaa asiaa. Juho Martikainen kertookin Helsingin konservatoriolla olevan toisen asteen ammattikoulutuksessa selkeät määritelmät ja tutkintovaatimukset sekä D- että C-kursista.

Musiikin korkea-asteen opetusta on siirtynyt hyvin paljon ammattikorkeakouluihin valtakunnallisen koulutusjärjestelmän yleisesti muuttuessa. Ammattikorkeakoulujen kesken käytännöt vaihtelevat, mutta ainakin Helsingin ammattikorkeakoulu Stadiassa vaikuttaa olevan selkeä ja toimiva systeemi. Juho Martikainen kertoo siellä suoritettavan tutkinnot kolmena resitaalina tasaisesti opintojen kuluessa. Kontrabassoaresitaali tarkoittaa siis konserttia, jossa yksi kontrabasisti esittää taiteellisesti ehyen konserttiohjelman. Mukana voi luonnollisesti olla muitakin soittajia, esimerkiksi pianisti yhteissoittokumppanina. Resitaalien pituudet vaihtelevat soitinryhmittäin, jousisoittajat soittavat yhden 30 minuutin ja kaksi 45 minuutin resitaalia. Yhden resitaaleista voi korvata esittämällä konserton.

Suunnilleen tältä näyttää kontrabasistien tutkintojärjestelmä tällä hetkellä. Viidentoista vuoden päästä sitä lienee taas ehditty muuttaa kerran tai jopa pari. Uudistaminen vaatii työtä, mutta se ei ole turhaa hommaa. Pedagogiikka kehittyy ja ajan luonne muuttuu. Esitettävä musiikki muuttuu. Jopa kontrabasistit tutkintojärjestelmineen muuttuvat mukana.

Johannes Raikas

Bassoryhmäesittely II

Lehtemme nykyistä linjaa noudattaen ja lehden toimittamisen helpottamiseksi olemme alkaneet kirjoittaa juttusarjoja. Aiheina on mm. bassoryhmien esittelyjä orkestereittain sekä koesoittovoittajien haastatteluja. Viime numerossa julkaistiin Joensuun bassoryhmän esittely ja nyt matkamme jatkuu kohti Jyväskylää, jossa Eila Saikkosen haastateltavana on bassosektiön uusiin jäsen Jani Koskela.

E: Voitit viime vuoden syyskuussa varaäänienjohtajan koesoiton, onneksi olkoon!

J: Kiitos.

E: Keskustellaanpa ensin hieman taustastastasi. Kertoisitko lukijoillemme itsestäsi? Kuka oikeastaan olet?

J: Olen paljasjalkainen tamperelainen ja asun siellä edelleen vaikka käynkin Jyväskylässä töissä. 9-tie on kyllä tullut puolesta vuodessa aika tutuksi...

Kontrabassonsoiton opiskelun aloitin Tampereen Konservatoriossa 16-vuotiaana Risto Mikkolan johdolla, ja jatkoin Jiri Parviaisen oppilaana Pirkanmaan ammattikorkeakoulussa, josta valmistuin syksyllä 03.

E: Opiskellessasi Tampereella sait myös apurahan ulkomailla opiskelua varten. Kertoisitko hieman tuosta ajasta?

J: 2003 keväällä vietin pari kuukautta Berliinissa Janne Saksalan ja Esko Laineen opissa. Matka oli erittäin antoisa ja avartava. Soittotunnit olivat loistavia ja kävin paljon konserteissa (mm. filharmonikoiden bassoryhmän konsertti ja Bassiona Amorosa kvartetin konsertti). Eikä se ruoka ja olutkaan niin kauhean pahaa ollut...

E: Oletko osallistunut paljon mestarikursseille tai kesäleireille? Onko sinulle muodostunut jotain erityistä suosikkipaikkaa?

J: Oriveden leiri on ollut säännöllinen kesäloman aloitus jo viimeiset 10 vuotta (paria välivuotta lukuunottamatta). Varsinkin kun Janne on jaksanut tulla monena kesänä vapaaviikolla Berliinistä asti pitämään tunteja. Unohtamatta tietenkään Olli Kososen ja Jiri Parviaisen pitämiä hienoja kursseja. Jirillä on tullut käytyä myös Savonlinnassa, ettei pääse kesällä totuus unohuttamaan...

E: Onko sinulla vielä jatkokoulutussuunnitelmia, vai

opiskeletko kenties parhaillaankin?

J: Yritän kyllä kovasti suorittaa erikoistumisopinnoita (vanha jatkotutkinto) Tampereella, mutta orkesteri ja varsinkin jokapäiväinen matkustaminen vie paljon aikaa.

E: Ehditkö hankkia paljon työkokemusta ennen Jyväskylään siirtymistäsi? Missä kaikkialla ja minkä tyyppisissä kokoonpanoissa olet soittanut?

J: Tampereen orkesterissa on keikkoja ollut mukavan tasaiseen tahtiin viimeiset kolme vuotta ja lyhyempiä sijaisuuksia ympäriinsä. Mutta varsinaisesti olen opiskelun ohella soittanut useissa kevyen musiikin kokoonpanoissa ja eri teattereissa Tampereella. Bändeistä voisi mainita mm. Susanna Hietalan yhtyeen ja Tampere Big Bandin.

E: Sinut tunnetaan siis monipuolisena muusikkona, jonka voi löytää niin sinfoniaorkesterien riveistä kuin jazz-keikoiltakin ja käsittääkseni jazz on aina ollut erityisen lähellä sydäntäsi. Kerroisitko tuosta muusikon osa-alueestasi lisää?

J: Itse asiassa aloitin soittourani sähköbassolla 14-vuo-

tiaana ja normaalien kellarirock-bändien kautta päädyin jazzin pariin. Jazz olikin yksi tärkeimmistä syistä aloittaa kontrabasson soitto. Opiskelin 97-99 Helsingin pop&jazz konservatoriossa sähköbasso Marko Liskin oppilaana ja kontran soittoa Hannu Rantasen ja Wade Mikkolan oppilaana. Yritän edelleen tehdä jazzkeikkoja mahdollisimman paljon orkesterin ohella ja uusin innostus onkin 12-henkinen salsabändi.

E: Siirrytäänkö sitten kultaisista opiskeluvuosista työnteon maailmaan. Aloitit työsi Jyväskylässä joulun jälkeen ja koeaika on nyt takanasi. Miten olet viihtynyt?

J: Erittäin hyvin.

E: Minkälainen orkesteri ja bassosektio siellä on?

J: Jyväskylä Sinfonia on perustettu vuonna 1955 ja koostuu nykyään 38 soittajasta. Ylikapellimestarina toimii ranskalainen huilisti Patrick Gallois. Bassosektiomme koostuu äänenjohtaja Heli Haapakoskesta ja itsestäni. Heli tuli Jyväskylään Ilmo "Vaari" Ahian jäädessä eläkkelle muutama vuosi sitten ja itse tulini Mikko Oinosen jäätyä eläkkeelle. Helin kanssa on ollut oikein mukava ja helppo soittaa. Tulevana kautena, Helin jäätyä opintovapaalle, sijaisena soittaa Tomi Laitamäki.

E: Minkälaisella instrumentilla soitat? Entä millainen on soolosoittimesi?

J: Orkesteribassoni on n.1850 Prahassa tehty 5-kielinen(alunperin 4-kielinen) tasapohjainen instrumentti ja oma bassoni on Jarkki Heinisen Quenoil-kopio vuosimallia 2000. Orkesterin molemmat bassot on hankittu Tobias Fetzliltä Saksasta.

E: Millaiset ovat työskentelyolosuhteenne? Missä harjoittelette/esiinnytte? Millainen on "normaali" työviikkonne/-tahtinne?

J: Orkesterilla on erillinen harjoitustila Jyväskylän keskustassa ja konsertoimme Jyväskylän teatterissa, jonne on rakennettu sähköinen akustiikka. Normaali työviikkomme on viisipäiväinen, keskiviikon ollessa konserttipäivä ja kaikkina muina arkipäivinä on harjoitukset 10-15.

E: Minkälaisesta ohjelmistosta konserttikautenne koostuu? Pääsetkö soittamaan paljon erityyppistä ohjelmistoa?

J: Ohjelmisto on lähinnä wieniläisklassista, mutta sekaan mahtuu tietenkin kaikkea viihdekonserteista uu-

teen musiikkiin, mm. heinäkuussa olimme Nilsillä louhosopperassa soittamassa Taikahuilua. Uuden kapellimestarimme myötä erinäiset huilukonsertot ja säveltäjistä mm. Haydn on tullut tutuksi.

E: Oletko jo päässyt levyttämään orkesterinne kanssa?

J: Orkesterimme teki levytyssopimuksen Naxosen kanssa, joten levytystahti on n. 3-4 levyä vuodessa. Viime keväänä levyitimme mm. Haydn sinfoniat 1,2,3,4,5 ja Gounod sinfoniat 1 ja 2. Levyitimme myös japanilaisen huilistin Kasunori Seon kanssa kolme huilukonserttoa Japanin markkinoille. Tulevana kautena Haydn-levy saa jatkoa ja uutta suomalaista musiikkia sisältävä levy on tiedossa.

E: Matkustaako orkesterinne paljon?

J: Jyväskylän lisäksi orkesteri konsertoi lähinnä Keski-Suomen alueella. Ulkomaanmatkoista voisi mainita Japanin ja Ranskan ja itse olin mukana viime keväänä Puolan kiertueella. Ensi joulukuussa lähdemme Japaniin ja ensi kesäksi on suunnitteilla Euroopan kiertue.

E: Jyväskylässä toimii myös Keski-Suomen konservatorio ja AMK. Tekeekö orkesterinne yhteistyötä tämän oppilaitoksen kanssa?

J: Emme varsinaisesti tee yhteistyötä oppilaitosten kanssa, mikä on ehkä hieman sääli. Tietenkin keikkalaisia käytetään silloin tällöin.

E: Opetatko itse mahdollisesti siellä tai jossain muualla? Paljonko sinulla on oppilaita?

J: Aloin tänä syksynä opettaa Jyväskylän musiikkiopistossa Tomi Laitamäen tilalla ja oppilaita on neljä, nuorin 8v. ja vanhin 17v.

E: Tunnen sinut jo nuoruusvuosista lähtien Tampereelta, mutta onko sinusta nyt tullut työsi kautta täysiverinen jyväskyläläinen?

J: Asun siis edelleen Tampereella vaikkakin loppu keväästä lähtien minulla onkin ollut Jyväskylässä 20 neliön ihmisvarasto, jonne pääsee tarvittaessa nukkumaan keskellä viikkoa. Ajaminen on kyllä alkanut jo hieman rasittamaan, onneksi orkesterissa on myös tamperelainen sellisti, jonka kanssa jaamme matkoja.

E: Jani, kiitos paljon haastattelusta sekä ajastasi ja oikein hyvää työvirettä kuluvalle konserttikaudellenne sinne Jyväskylään!

J: Kiitos ja hauskaa Sveitsin vuotta itsellesi.

Bassonsoittaja Baywatchina

Onko sinulla koskaan käynyt mielessä, että mitä "£#%£*ttiä mä teen sisällä hinkkaamassa kepillä jotain laatikkoa, kun ulkona paistaa aurinko ja linnut laulavat? No, minulla on ja tänä kesänä päätinkin tehdä jotain ihan muuta. Koska minulla ei ole koskaan ollut niin sanottua kunnan kesätyötä, eli että olisin ollut koko kesän töissä, päätin tänä kesänä hankkia sellaisen ja uimarintaustani ansiosta sainkin töitä Helsingin kaupungilta uimavalvojana. Niinpä toukokun viimeisenä päivänä heitin basson nurkkaan ja vaihdoin ylleni punaiset shortsit ja keltaisen T-paidan.

Kuulostaa varmaan aluksi aika siistiltä, mutta sen jälkeen, kun oli koko kesäkuun satanut vettä, olisin paljon mielummin ollut millä tahansa musiikkileirillä. Satuvin valitsemaan säiden puolesta mahdollisimman huonon kesän tälle ajatukselleni siitä, että edes kerran elämässäni tekisin jotain muuta, kuin soittaisin bassoa. Vettä satoi heinäkuussakin vähintään joka toinen päivä ja koko

kesän hellesaldo taisi jäädä muutamaa hassuun hellepäivään. Elokuussa paloin jo halusta päästä soittamaan, mutta paluu arkeen ei ollutkaan kovin helppoa. Soittaminen tuntui todella oudolta ja vaikealta ja meni viikkoja, ennen kun sain soittokuntoni takaisin.

Aika usein keskusteltu ja jopa kiistelty aihe on harjoittelu kesälomalla. Yleinen kanta lienee, että parin kolmen viikon kesäloma (siis soittoloma) on ihan hyväksi ja tähän mielipiteeseen on allekirjoittaneenkin helppo yhtyä. Henrika taisi käsitellä samaa aihetta edellisessä lehdessä, jossa hän vertasi lihaksen kehittymistä levossa siihen, mitä lepo tekee soittamiselle (Ks. edellinen Kontra-C).

Kuten jo edellä mainitsinkin, joskus on hyvä ottaa vähän etäisyyttä ja ehkä uutta näkökulmaa siihen mitä tekee tekemällä välillä jotain muuta. Minulle mennyt kesä merkitsi paljon uusia oivalluksia ja vahvistusta siihen, että haluan tehdä sitä mitä teen, eli soittaa bassoa. Myös rahalle löytyy aina käyttöä ja voihan sitten syksyllä vaikka ostaa uusia kieliä tai nuotteja!

Tänä päivänä kilpailu on kovaa ja vaikka aina ei olekaan varaa mennä kaikille leireille, mille ehkä muuten haluaisi mennä, ei kaikkia kesiä voi myöskään viettää muissa hommissa. Lyhyet keikkaluontoiset hommat ovat suositeltavia niin rahanhankintamielessä, kuin vaihtelunkin vuoksi. Myös apurahoja kannattaa muistaa hakea leirejä varten. Se on rasittavaa hommaa, mutta tuottaa tulosta.

Juha Kleemola

Jarkki Heininen - bassonrakentaja ja taidemaalari

Tuure Koski haastatteli Jarkkia verstaallaan.

T: Mistä sait kipinän soitinrakennukseen ja mistä sait oppia?

J: Olin aloittanut soittoharrastuksen ja näin kiinalaisen viulun kaupassa. Halusin tehdä itse samanlaisen ja menin työväenopiston Martti Piipposen oppilaaksi. Siitä se sitten lähti. Tästä on noin kolmekymmentä vuotta aikaa. Tein Piipposen kanssa noin kymmenen vuotta yhdessä töitä.

T: Minkälainen on muusikkotaustasi?

J: Eniten olen soittanut viulua ja huilua, tosin vain harrastuksena. Tottakai haluan pitää soittotaitoa yllä ammattini takia. Vertauksena voisi sanoa vaikka, että pitäähän ravintolan kokillakin olla maku-aisti tallella jos haluaa laittaa hyvää ruokaa. Saan bassostakin kohtuullisen hyvän äänen, vaikkon mitään tiettyjä kappaleita harjoittelekaan. Täydell-

lä äänellä soittamiseen vaaditaan myös tunnetta, se ei ole pelkästään korvin kuunneltava asia.

T: Teit paljon korjaustöitä mutta siirryit rakentajaksi. Kyllästytkö korjaamaan muiden tekemiä virheitä?

J: En varsinaisesti kyllästynyt, mutta uuden rakentaminen on paljon haastavampaa kuin korjaaminen. Huollan itse rakentamiani soittimia ja otan toisinaan haastavia korjaustöitäkin vastaan. Työprosesseissa on oma rytmensä. On vaikea tehdä korjaustöitä ja rakentaa uutta samanaikaisesti. Tämän ovat useat kolleganikin todenneet.

J: Mitä puulajeja tarvitaan kontrabassoon?

J: Sivut ja pohja tehdään vaahterasta ja kansi kuusesta. Mustat osat ovat ebenpuuta. Tilaan raakatyöstetyt puut Saksasta.

T: Kauanko aikaa menee yhden soittimen rakentamiseen?

J: Kontrabasson rakentamiseen menee nykyään noin kolme kuukautta. Viulu valmistuu kuukaudessa.

T: Onko jokin työvaihe erityisen haastava?

J: Ei voi sanoa että mikään vaihe tuntuisi sinänsä vaikealta. Ammattitaidon karttuessa niinsanoit turhat työvaiheet jäävät pois. Homma onkin nopeutunut hie-
man vuosien varrella.

T: Mitkä ominaisuudet vaikuttavat eniten soittimen ominaisuuksiin?

J: Soitin on aina pienten asioiden kokonaisuus. Oikeat puulajit, kannen ja pohjan kuperuudet ja paksuudet, sekä palkkien koko ovat tärkeitä. Sen jälkeen tuleva puun ensimmäinen pintakäsittely on ratkaisevan tärkeä. Puu pitää kiinteyttää tietyllä tavalla. Varsi-

nainen lakkakaan ei ole niin tärkeä kuin ensimmäinen pintakäsittely. Toisaalta jos talla tai pinna on väärässä paikassa, ei basso voi soida. Teen itse myös käyttämäni lakat. Puutyövaiheet ja mitat ovat kohtuullisin helposti opiskeltavissa kirjoista. Pintakäsittely on kiva vaihe, jossa on mahdollisuus tehdä kokeilujakin.

T: Teetkö paljon kokeiluja?

J: Kyllä teen. Noin kymmenkunta viulua on tullut uhrattua koekappaleiksi. Se on ainoa tie, jos haluaa itse oivaltaa mikä toimii ja mikä ei. On hyvä olla selvä näkemys siitä mitä on kokeilemassa.

T: Olet tehnyt bassoja kahden erilaisen mallin mukaan.

J: Muutamia poikkeuksia lukuunottamatta kyllä. Nelikielinen ranskalainen malli ja viisikielinen. Mitat ovat tosin jonkin verran muokattavissa esimerkiksi sarjojen ja hartioden mittojen osalta tilaajan toiveiden mukaisesti. Evoluutio jatkuu.

T: Kuinka monta soitinta olet ehtinyt tähän mennessä tehdä?

J: Bassoja on muistaakseni yli kaksikymmentä. Selloja kaksikymmentäviisi. Viuluja en ole laskenut, useita kymmeniä kuitenkin. Juuri nyt on työn alla pari viulua sekä sello.

T: Mikä tilanne on soitinrakentajien osalta nykyään?

J: Tilanne on parantunut siitä, kun aloitin vuonna 1973, jolloin oli vain Piipponen, Vainio ja minä. Nykyään viulunrakentajien kiltaan kuuluu yksitoista rakentajaa. Soittajien määräkin on tietysti lisääntynyt. Oma poikani Joonas Heininen rakentaa myöskin bassoja tällä samalla verstaalla. Pari hänen rakentamaa bassoa ja yksi sello on mennyt ammattisoittajille. Opiskelulla ja opettajalla on merkitystä tällä alalla, koska tieto on 95, ja taito loput viisi prosenttia ammattitaidosta.

T: Miten bassoa kannattaa huoltaa?

J: On hyvä käydä näyttämässä bassoa silloin tällöin rakentajalla, vaikka mitään ei näyttäisi olevan viallakaan. Voi tarkistuttaa, ettei reunat ole auki mistään, pinna sopivan kireällä, otelauta soitettavassa kunnossa ja tallan kaarevuudet oikein.

T: Olet myös taidemaalari, kerro siitä.

J: Joo, opiskelin Taide-Akatemiassa samaan aikaan kun aloin soitinrakennuksen, joka jäi sitten leipätyöksi. On kiva tehdä taidetta kun siitä ei ole pakko saada rahaa. Pari kiinnostunutta ostajaakin on joillekin töilleni ilmaantunut, mutten ole raskinut myydä. On mukava säilyttää vallinnan vapaus.

Tuure Koski

Teppo Hauta-aho maailmalla

Teppo Hauta-Aho osallistui Englannissa British and International Bass Forum -järjestön Bass Festiin niin säveltäjänä, opettajana kuin esiintyjänäkin. Meno oli hurjaa ja konserttitoiminta varsin spontaania.

-Säestäjänäni sattui loukkaamaan sormensa juuri ennen konserttia, joten samana päivänä piti keksiä uutta soolo-ohjelmistoa soitettavaksi, Hauta-Aho naureskelee.

Hänen mielestään mukavinta festareilla oli saada uusia asiakkaita, jotka haluavat soittaa musiikkiaan.

Hauta-Aho kävi myös Brnon International Double Bass Conventionissa Tsekeissä. Samanlaista konserttimeininkiä löytyi täältäkin.

-Hyvin ex tempore toimintaa, esimerkiksi kun nuotteja oli kadonnut juuri ennen konserttia ja taas sai miettiä mitä soittaisi. Haluaisin saavuttaa sellaisen muusikkouden tason, että olisi aina valmis soittamaan milloin tahansa ja mitä tahansa, Hauta-Aho miettii.

Ludvig Juht 110

7. – 9. lokakuuta 2004 Tallinn

OHJELMA

torstai, 7. lokakuuta

19.00	Vanalinna muusikamaja Vanhankaupunkin musiikitalo	Björn Malmquist (Ruotsi)- - kontrabasso Lea Leiten (Eesti) - piano
-------	---	--

perjantai, 8. lokakuuta

15.00	Teatri- ja Muusikamuuseum Teatteri- ja musiikimuseo	Eestin basistien konsertti Konferenssi “L. Juhtin konserttimatka 1947. Ruotsiin Eestin venepakolaisten tueksi.”
19.00	Estonia Kontserdisaal	ERSO ja Håkan Ehrén (Ruotsi) E. Tubin “Kontrabassokonsertto”

lauantai, 9. lokakuuta

15.00	Eesti Muusikaakadeemia saal Eestin Musiikiakatemia sali	Jorma Katrama (Suomi) - kontrabasso Margit Rahkonen (Suomi) - piano “The Bass goes to Spain” Enrique granados: Intermezzo Isaac Albeniz: Malaguena Kaspar Cassado: Requiebros Pedro Valls: Suite Andaluza Manuel Falla: Spanish Suite Frank Proto: Carmen fantasy
18.00	Õpetajate Maja saal Opettajien Talon sali	Päätöskonsertti (bassoyhtyeet ja solistit)
21.00	Café Anglais	Jam-session

mustavalko kontrasti

SONATA -kontrabassot 1.665€

Koot 1/8-3/4. Hinta sis.
topatun pussin.

DÖRFLER-oppilasjouset alk. 175€

CARBOW- hiilikuitujouset alk. 790€

D'ADDARIO Helicore-kielisarja 125€

Orchestral (light/medium/heavy)

Hybrid (light/medium/heavy)

Pizzicato (medium)

Solo (medium)

PIRASTRO Obligato-kielisarja 142€

Orchestral tai Solo

PIRASTRO Permanent-kielisarja 155€

Orchestral tai Solo

SONATA-kotelo 680€

Styrofoam-kotelo reppuhi-
noilla ja pyörillä. Tukevampi
vaihtoehto topatulle pussille!

NUOTTIOSASTOLTA BASISTILLE ESIM:

- Kontrabasen och jag -vihkot alk. 16€
- Jazz Bass Compendium 28€
- J.S.Bach: Soolosellosarjat (bassotranskriptio) 3 osaa, yht. 50€

Tarjoushinnat sisältävät alv:n 22%

Tutustu Jousisoitinosastomme
laajaan valikoimaan!

D'Addario

PIRASTRO
ALLEGRI

SD SYSTEMS
INSTRUMENT MICROPHONES

Woodwinds

tarkoittaa kontrabassoja ja sen tarvikkeita.

Pikkubassopaketit
(1/10, 1/8 ja 1/4) alk. 1430 e

Unkarilainen 3/4 paketti 1650 e

Lukuisia erikokoisia kontrabassoja aina
tarjolla, myös vanhoja soittimia

Runsa valikoima jousia, stakkeleita,
kielenpitimiä, talloja, pinnapuita,
otelautoja, viritysmekanismeja,

Tiedustele

Vastaamme kernaasti
kysymyksiisi

Woodwinds Ky

Albertinkatu 17, 00120 Helsinki

puh. 09-6812 150

fax 09-6812 1555

matti.helin@woodwin.pp.fi

www.woodwinds.fi

avoinna ark. 10-17, la 10-14
ma suljettu

Tervetuloa!

